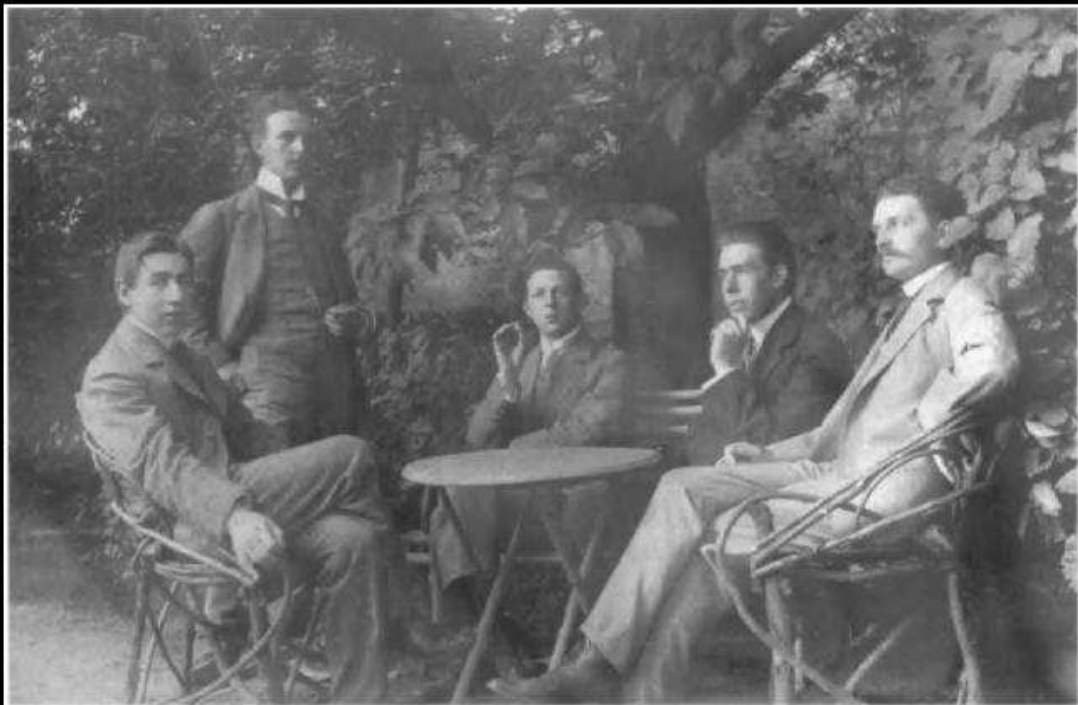

niels bohr a edgar rubin

kristýna čejdová
pedf uk, praha

bohr & rubin

bohr & rubin

edgar rubin

- 6.9. 1886 - 3.5. 1951
- od 1904 studium filozofie, copenhagen
- 1915 doktorandská práce o figuře a pozadí
- 1918 - 1922 asistent profesora
- od 1922 profesor psychologie
- klasik psychologie 20. století

bohr & rubin

jak spolu souvisí?

bohr & rubin

bohrova filozofická východiska

- otec christian bohr, fyziolog
- harald høffding, filozof
- søren kierkegaard, filozof, teolog
- paul martin møller, novelista a filozof
- william james, psycholog
- darwin, kant, ...

- edgar rubin

bohr & rubin

bohr & rubin

- přátelé, bratřenci
- univerzitní studium, copenhagen
- od 1905 do 1916 účast v klubu „ekliptika“
- četná korespondence

bohr & rubin

princip komplementarity

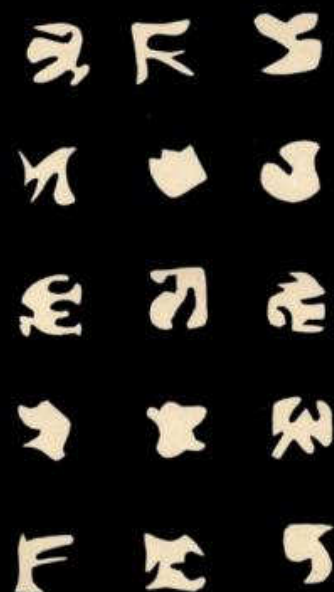
~

princip figury a pozadí

bohr & rubin

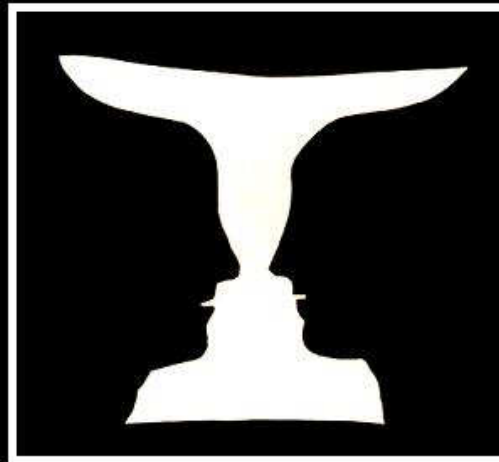
synsoplevede figurer (1915)

- 1911 – 1913 göttingen,
laboratoř g.e. müllera
- rozpoznávání a
zapamatování
nesmyslných obrazů
- 1912 dopis bohrovi o
nově se rozkrývajícím
faktu

bohr & rubin

synsoplevede figurer (1915)

bohr & rubin

synsoplevede figurer

FIGURA

- daná konturou
- věcný charakter
- bližší předměty
- lépe zapamatovatelná
- barevná stálost

POZADÍ

- beztvaré
- substanční charakter
- vzdálenější předměty

bohr & rubin

princip komplementarity

~

princip figury a pozadí

?

bohr & rubin

KOMPLEMENTARITA

FIGURA A POZADÍ

stav vlno-částice

stav vázo-obličej

POZOROVÁNÍ

stav **vlna** nebo **částice**

stav **váza** nebo **obličej**

bohr & rubin

komplementarita & figura a pozadí

- **figura a pozadí klasickým příkladem komplementarity v psychologii**
- **mnoho diskusí a korespondence během let 1911 až 1915**
- **dopisy a pohledy o poznávání, vnímání a paměti z roku 1912**
- **bohr pomohl rubinovi s experimentem**
- **bohr pravděpodobně hovořil o komplementaritě před 1909**

bohr & rubin

synsoplevede figurer

- **opponenti harald høffding a alfred lehmann**
- **zájem gestaltistů**
- **1935 zařazen do „principles of gestalt psychology“**

bohr & rubin

bohrův přesah k filozofii

- „the book“
- svobodná vůle vs. determinismu
- vitalismus vs. mechanismus
- subjekt vs. objekt
- psycho-fyzikální paralelismus
- náboženství
- „I“

bohr & rubin

bohr & rubin

literatura

- FAVRHOLD, D., niels bohr's philosophical background, copenhagen : 1992, ISBN 87-7304-228-5.
- niels bohr collected works, vol. 1,2,6,8 (vybrané kapitoly)
- PIND, J.L. figure and ground at 100, the psychologist, vol. 25, 2012.
- HEJDUK ,T. (ed.), úvod do filozofie, pardubice : 2011. ISBN 978-80-7395-383-6.
- Niels bohr library & archives
(http://www.aip.org/history/ohilist/4517_1.html)